

Fis-Sena 1907 ROMANZ SILVESTRU W CLELIA 52 paġ. għal kotba tal-MOGĦDIJA TAZ-ŻMIEN.

BĦALA KONFERENZIER

FL-AULA MAGNA TA' L-UNIVERSITA' TA' MALTA W IMKEJJEN OHRA

Fis-Sena 1909 THE SEVEN WONDERS OF THE WORLD (with slides) IN ENGLISH.

Fis-Sena 1910 IL VATICANO (with slides) IN ITALIAN

Fis-Sena 1911 THE CRUSADERS (with slides) IN ENGLISH

Fis-Sena 1912 SLAVERY (with slides) IN ENGLISH

Fis-Sena 1913 CANADA THE LAND OF PROMISE & PLENTY (with slides) IN ENGLISH

CHRISTOPHER COLUMBUS (with slides) IN ENGLISH

Fis-Sena 1914 WILLIAM TELL (with slides) IN ENGLISH

Fis-Sena 1915 JOAN OF ARC (with slides) IN ENGLISH

Fis-Sena 1917 IL-MARTIRJU TA' L-EROJKU BELGIU (with slides) BIL-MALTI.

U BOSTA XOGĦLIJET OHRA GĦALL-ISKEJJEL etc.

N. B. Għax-Xogħlijiet u għal gherf tiegħu l-għażiż missieri ġie msemmi aktar minn 180 darba fil-gazzetti lokali kif ukoll barranin, xhieda ta' dan għandi l-'cuttings' ta' l-istess gazzetti.

E.D. BUSUTTIL

GĦAL MALTI ISBAH U AĦJAR

Hafna ħbieb tal-Akkademja ħajruna nifthu rubrika ġdida f'dan l-organu tagħna. F'din il-paġna li millum 'il quddiem insejġulha "Għal Malti Isbah u Aħjar" bi ħsiebna ngibu tagħrif, taġġim, tifsir u twissijiet dwar il-kitba bil-Malti kif ukoll dwar dak kollu li jisfa' ta' ġid lill-ilsien jew lill-letteratura tagħna.

Għalhekk nistiednu lil kulhadd, Membri Akkademiċi u oħrajn, li jibagħtulna l-fehmiet taġġhom dwar stil, għajdut, għamliet ta' kitba u użu ta' kliem li mhumiex qegħdin jintużaw kif għandhom ikunu u li jmisshom

jissewwew; aħna nipublikawhom bil-qalb kollha f'din il-paġna, biss nitolbuhom li ma jiġbdux fit-tui wisq.

Illum għandna l-pjaċir inżanznu din ir-rubrika b'kitba nteressanti tal-ħabib tagħna **VICTOR APAP**.

IL-VERB "ĠIE"

Il-verb "ġie" huwa wieħed mill-verbi irregulari li għandna fil-Malti; tant hu hekk li l-Imperativ tiegħu huwa: **ejja; ejjew**. Madankollu, għad li għall-verbi l-oħra ninqadew bl-Imperativ biex minn fuq nibnu l-Imperfett, f'dan il-verb nieħdu l-Imperativ li sikwit nisimghuh minn fomm it-tfal: **igi; igu**, u minn fuq dan l-Imperativ nibnu l-Imperfett.

Dak li jolqotna l-aktar illum huwa l-użu żejjed u mhux meħtieġ li ħafna kittieba bla esperjenza qegħdin jagħmlu ta' dan il-verb meta jridu jfissru l-passiv jew ir-rifless. Wieħed jiltaqa' l-ħin kollu mal-verb **ġie** flimkien mal-Partiċipju Passiv meta jkun aħjar u isbah kieku wieħed kellu jinqed b'waħda mill-forom imnisslin li jagħtu minnhom infushom tifsira passiva jew riflessiva.

Qegħdin naqraw fil-ġurnali u nisimghu fuq ir-radjo u t-televiżjoni espressjonijiet bħal: "ġew mitfughin il-bombi", "ġie merfugh fuq l-idejn", "ġie mwassal" u ħafna oħrajn, flok "intefghu l-bombi," "intrafa fuq l-idejn," "twassal."

Għandu mnejn wieħed jistaqsi: allura l-verb **ġie** għandu jitwarrab u ma jintuża qatt? Qatt, le. Imma wieħed għandu jimxi fuq dawn il-prinċipji:

- meta l-forma mnissla tal-verb taġġtik it-tifsira sħiħa tal-passiv, jaqbel li tinqeda dejjem biha;
- jekk il-verb imnissel ma jagħtikx tifsira sħiħa, inqeda bil-verb awżiljarju **kien** u l-Partiċipju Passiv.
- jekk lanqas b'hekk ma tasal għal tifsira sħiħa, għandek tinqeda bil-verb **ġie** u l-Partiċipju Passiv.

Halli nuru b'eżempju dan li semmejna hawn fuq. Wieħed irid ifisser li kien hemm raġel li safa' marbut ma' sigra minn xi hadd. Jekk jikteb "ir-raġel **intrabat** ma' sigra" ma jkunx qiegħed jagħti tifsira sħiħa u jista' jiftehem li rabat lilu nnifsu ma' sigra. Jekk jikteb "ir-raġel **kien marbut** ma' sigra" ma tkunx ħarġet it-tifsira sħiħa ta' dak li għandu f'moħħu. Hawn hekk huwa l-kas li wieħed iġħid u jikteb "ir-raġel **ġie marbut** ma' sigra."

Jaqbel li nkunu xħaħ mal-verb **ġie** u ma ninqadewx bih bl-addoċ.